

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ARIA CURRICULARĂ: LIMBĂ ȘI COMUNICARE

CITIRE – SCRIERE - COMUNICARE

CLASELE I – IV

***PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚĂ MINTALĂ
UȘOARĂ ȘI MODERATĂ***

Aprobată prin Ordin M.E.C. nr. _____

Iași, 2005

NOTĂ DE PREZENTARE

Studierea de către elevi a limbii române contribuie la formarea și dezvoltarea vorbirii acestora ca mijloc de comunicare, la asimilarea unei game bogate și variate de cunoștințe, cât și la precizarea / lărgirea treptată a cercului de reprezentări și noțiuni.

Pe lângă deprinderile de exprimare orală și comunicare independentă, elevii cu deficiență mintală ușoară și/sau moderată din școala specială trebuie să dobândească și deprinderi de citire-scriere corectă, în ritm propriu care îi va ajuta să se adapteze mai ușor la cerințele vieții cotidiene.

Formarea deprinderilor de citire și scriere la aceștia rămâne un proces complex ale cărui baze se pun în ciclul primar, însă procesul consolidării și mai ales procesul perfecționării lor este continuat în ciclul gimnazial.

În ultimii ani, în școlile speciale a crescut numărul elevilor cu deficiență mintală moderată asociată cu tulburări de limbaj și deficiențe senzoriale și care își însușesc mult mai greu și în timp mai îndelungat achizițiile specifice de citit – scris. În acest context, a apărut necesitatea elaborării de noi programe școlare, flexibile și adaptabile la particularitățile psihofizice și individuale ale acestor elevi.

Prezenta programă școlară are la bază următoarele considerente:

- ⇒ procesul de predare a citirii și scrierii la elevul cu deficiență mintală moderată se va realiza pe parcursul a 4 ani, în legătură cu dezvoltarea integrată a capacităților de receptare a mesajului oral, de exprimare orală și comunicare în mod independent;
- ⇒ obiectivele cadru sunt urmărite pe parcursul ciclului primar;
- ⇒ obiectivele de referință au fost bine stabilite și apoi urmărite cu atenție pentru fiecare obiectiv cadru;
- ⇒ activitățile de învățare propuse pentru fiecare obiectiv de referință (sugestii de exerciții / activități) pot conduce la atingerea obiectivelor informative, formative pe care le are în vedere psihopedagogul;
- ⇒ profesorul psihopedagog trebuie să adapteze conținutul învățării la posibilitățile reale de achiziție și comportament ale elevului, deci să asigure permanent o învățare diferențiată, individualizată, personalizată, oferind acestora și posibilitatea de reluare, reînvățare a unor conținuturi;
- ⇒ conținuturile învățării au fost colectate și apoi grupate pe clasele I – II și clasele III – IV, respectându-se principiul accesibilității;

Evaluarea cunoștințelor, abilităților, comportamentelor și a deprinderilor implicate se va realiza pe baza unui set de competențe, stabilit pe ciclu de școlarizare.

Prezenta programă școlară se dorește a fi un instrument de lucru util profesorilor/învățătorilor din școala specială.

A. OBIECTIVE CADRU

- I. FORMAREA , EXERSAREA ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE RECEPTARE A MESAJULUI ORAL
- II. FORMAREA, EXERSAREA ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE EXPRIMARE ORALĂ ȘI COMUNICARE INDEPENDENTĂ
- III. AUTOMATIZAREA ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE CITIRE CORECTĂ, ÎN RITM PROPRIU A CUVINTELOR, PROPOZIȚIILOR, TEXTELOR SIMPLE
- IV. FORMAREA ABILITĂȚILOR DE SCRIERECORECTĂ ȘI LIZIBILĂ A SILABELOR, CUVINTELOR , PROPOZIȚIILOR ȘI TEXTELOR SCURTE

B.OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:

I. FORMAREA , EXERSAREA ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE RECEPTARE A MESAJULUI ORAL

<i>Obiective de referință</i>	<i>Activități de învățare</i>
I.1.Să reproducă corect o comunicare, ascultând-o cu atenție:	-exerciții –joc pentru exersarea și dezvoltarea auzului fonematic; -exerciții de receptare a unor mesaje orale scurte (vizând comportamentul de ascultător); -formulări de răspunsuri / întrebări în legătură cu mesajul ascultat; -exerciții de rostire a unor mesaje orale de mică întindere, după/fără model; -exerciții pentru desprinderea unor informații esențiale dintr-un mesaj ascultat; -exerciții de reproducere a unor comunicări cu sprijin sau independent (fapte de viață, întâmplări).
I.2.Să înțeleagă sensul cuvintelor în funcție de un context dat:	-exerciții –joc de utilizare corectă a cuvintelor în vorbire și de înțelegere a sensului acestora în contextul dat; -exerciții pentru sesizarea schimbării semnificației unor cuvinte în funcție de contextul în care apar acestea; -exerciții de utilizare, în contexte diverse, a achizițiilor lexicale noi; -jocuri didactice de utilizare a categoriilor semantice: antonime, sinonime, omonime (fără terminologie).

II. FORMAREA, EXERSAREA ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE EXPRIMARE ORALĂ ȘI COMUNICARE INDEPENDENTĂ

<i>Obiective de referință</i>	<i>Activități de învățare</i>
II.1.Să-și exerseze vocabularul adaptativ mediului ambiant, utilizând corect cuvintele / expresiile învățate	-exerciții , activități și jocuri prin care elevul este familiarizat cu obiectele din mediul ambiant: obiectele școlarului, mobilierul clasei, obiecte de igienă personală, obiecte principale specifice fiecărei camere dintr-o locuință (dormitor – pat); -exerciții – joc de cunoaștere și identificare a membrilor familiei, definirea unor grade de rudenie (părinți, frate – soră, bunic – bunică, unchi – mătușă, verișor - verișoară).

<i>Obiective de referință</i>	<i>Activități de învățare</i>
II.2.Să-și formeze și exerseze vocabularul activ utilizând corect diferite categorii de noțiuni:	<ul style="list-style-type: none"> -exerciții de recunoaștere și denumire a <i>obiectelor de îmbrăcăminte, încălțăminte</i>; -exerciții de identificare/ ordonare a <i>obiectelor de îmbrăcăminte</i>, în raport de ordinea în îmbrăcare și dezbrăcare; -exerciții de identificare a obiectelor de îmbrăcăminte/ încălțăminte în funcție de sex, anotimpul de folosire și adecvarea la diferite situații; -exerciții de recunoaștere și folosire corectă a denumirii <i>legumelor și fructelor</i>; -exerciții de identificare, recunoaștere și folosire corectă a denumirii principalelor <i>alimente</i> (pâine, lapte, ouă, brânză, carne, mezeluri, zahăr, ulei, sare etc); exemple de mâncăruri simple; -exerciții de identificare, recunoaștere și folosire corectă a denumirii unor <i>dulciuri și băuturi răcoritoare</i> (bomboane, ciocolată, prăjitură, înghețată, tort, cozonac, plăcintă; apă, suc, compot); -însușirea unor cunoștințe generale de igienă alimentară (manipularea și păstrarea diferitelor alimente); -exerciții de cunoaștere și denumire a <i>animalelor / păsărilor domestice și sălbatice</i>; -exerciții de identificare / denumire a principalelor <i>jucării</i> (păpușă, mașinuță, trenuleț etc.) -exerciții de identificare /denumire a principalelor <i>mijloace de transport</i> (mașină, tren, avion, vapor, etc); -exerciții de familiarizare cu unele reguli de circulație; -exerciții de recunoaștere și denumire a unor <i>flori</i> cunoscute (ghiocei, viorele, narcise, lăcrămioare, lalele, liliac, trandafiri, garioare etc); -identificarea după imagini a <i>anotimpurilor anului</i> și a activităților specifice pe care le fac oamenii; -exerciții – joc de recunoaștere/ denumire după imagini a unor <i>meserii/ ocupații</i> (învățător, profesor, medic, bucătar, croitor, zidar,zugrav, tâmplar, șofer etc).
II.3. Să se familiarizeze cu utilizarea corectă a cuvintelor învățate:	<ul style="list-style-type: none"> -exerciții de denumire și grupare corectă: <i>fînte – lucruri –fenomene ale naturii</i>; -exerciții de verbalizare/ ordonare a unor <i>acțiuni</i>, în special a celor din regimul zilnic ; -exerciții de identificare / denumire a unor <i>însușiri ale fîntelor și lucrurilor</i> (măr – roșu/ verde, mare / mic, dulce / acru etc); -denumirea unor <i>stări sufletești</i> (bucurie, tristețe etc); -exerciții de alcătuire de propoziții cu cuvinte și expresii date.

<i>Obiective de referință</i>	<i>Activități de învățare</i>
II.4.Să realizeze situații de comunicare dialogată:	-exerciții de dialog dirijat cu persoane diferite; -participarea verbală și / sau nonverbală la simularea unor situații de comunicare (“În recreația mare”, “La cantină”, “La cabinetul medical”, “la magazin”, “Pe stradă” etc.) -dialoguri sau jocuri cu marionete pentru crearea unor situații de comunicare dialogată.
II.5.Să-și formeze și exerseze abilitățile de exprimare orală, corectă, clară, logică	-exerciții orale de formulare a unor răspunsuri simple la întrebări (cu / fără suport); -exerciții de comunicare prin propoziții simple /dezvoltate pe teme cunoscute; -exerciții de pronunțare /formulare corectă (după model) a unor propoziții enunțative, exclamative, interogative din 3 cuvinte (fără menționarea terminologiei); -exerciții de memorare a unor scurte poezii pentru copii (formate dintr-o strofă), proverbe, ghicitori; -exerciții de povestire a unor fapte și întâmplări proprii sau din mediul înconjurător, povești de mică întindere cu sprijin / răspunzând la întrebări.
II.6.Să manifeste independență în comunicarea orală:	-exerciții de declinare a identității, precizarea domiciliului (localitatea, strada, nr., bloc, școala, clasa) ; -exerciții pentru utilizarea formulelor de adresare și de politețe (domnul, doamna, vă rog, mulțumesc etc); -exerciții de cunoaștere și denumire a numelor părinților, colegilor, cadrelor didactice de la clasă și a altor persoane cunoscute (director, psiholog, asistent social). -jocuri de rol pe teme cunoscute din viața reală: școală, familie, ziua de naștere, vacanța și petrecerea ei, sărbători religioase, meserii etc; -memorări/ recitări de poezii, povestiri, proverbe, zicători; -exerciții de redare a experienței personale; -discuții libere despre jocuri și jucării, filme de desene animate.

III. AUTOMATIZAREA ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE CITIRE CORECTĂ, ÎN RITM PROPRIU, A CUVINTELOR, PROPOZIȚIILOR, TEXTELOR SCURTE:

<i>Obiective de referință</i>	<i>Activități de învățare</i>
III.1.Să se familiarizeze cu unitățile lingvistice (sunet, silabă, cuvânt, propoziție) în vederea însușirii actului lexical:	-realizarea corespondenței fonem – grafem; -exerciții pentru identificarea și localizarea poziției acestora în silabe și cuvinte; -exerciții de diferențiere a sunetelor. -exerciții de formare a cuvintelor din silabe (cuvinte lacunare); -despărțirea orală a cuvintelor în silabe (numai intuitiv, fără cunoașterea regulilor) și recompunerea lor; -exerciții de alcătuire a propoziției folosind cuvintele identificate anterior (reconstituirea propoziției); -exerciții de separare a cuvintelor din propoziții; -exerciții-joc.

<i>Obiective de referință</i>	<i>Activități de învățare</i>
<p>III.2. Să înțeleagă noțiunile “carte / caiet și să-și formeze abilitățile de orientare în spațiul restrâns al paginii:</p>	<p>-exerciții de acomodare a elevilor cu abecedarul /cartea:</p> <p>a)observarea cărții (copertă, foaie, pagină etc.);</p> <p>b)direcții de orientare în pagină (de la stânga la dreapta, de sus în jos);</p> <p>c)identificarea spațiilor ocupate de ilustrații;</p> <p>d)folosirea cărții (cum se deschide, cum se întorc paginile, cum se păstrează etc);</p> <p>-exerciții de observare/ intuire și folosire a caietelor de desen, cu linii, cu pătrățele, tip I, tip II, pentru scriere.</p>
<p>III.3.Să citească corect și în ritm propriu</p> <ul style="list-style-type: none"> - litere, - silabe, - cuvinte, - propoziții, - text scurt: 	<p>-realizarea corespondenței fonem – grafem;</p> <p>-exerciții de citire corectă a literelor mici și mari, de tipar și de mână;</p> <p>-exerciții de citire pe silabe a cuvintelor, în vederea formării câmpului vizual de 1/2 silabe;</p> <p>-exerciții de compunere/ descompunere și citire a cuvintelor mono- și bi-silabice (trisilabice – în funcție de posibilitățile elevilor) cu ajutorul alfabetului decupat sau a altor materiale confecționate de profesor;</p> <p>-exerciții de completare a cuvintelor lacunare de sub ilustrații cu litera, silaba sau grupul de litere învățate în vederea citirii lor;</p> <p>-realizarea unor exerciții variate de citire:</p> <p>a) citire cu și fără model;</p> <p>b) citirea coloanelor/ șirurilor de cuvinte din abecedar: despărțite în silabe sau integral;</p> <p>c) citirea în lanț a cuvintelor;</p> <p>d) citirea cuvintelor sau combinațiilor scrise pe tablă / planșe, sub formă de joc;</p> <p style="margin-left: 40px;">i -ta, -reșe</p> <p>ca- p, Ge- -lu; ci - -nema</p> <p style="margin-left: 40px;">l, -tire</p> <p>e) citirea selectivă (primul / ultimul cuvânt, cuvântul care începe cu un anumit sunet etc);</p> <p>-exerciții de citire, în ritm propriu, a cuvintelor, propozițiilor, textului scurt, alcătuit cu cuvinte cunoscute din abecedar, sub îndrumarea și sprijinul profesorului (dacă se impune).</p>

IV. FORMAREA ABILITĂȚILOR DE SCRIERE CORECTĂ ȘI LIZIBILĂ A SILABELOR, CUVINTELOR, PROPOZIȚIILOR ȘI TEXTELOR SCURTE:

<i>Obiective de referință</i>	<i>Activități de învățare</i>
IV.1. Să realizeze pregătirea pentru procesul scrierii:	<ul style="list-style-type: none"> -exerciții de însușire a poziției corecte în bancă pentru scris; -exerciții joc pentru determinarea lateralității; -exerciții variate pentru exersarea musculaturii fine a mâinilor; -exerciții de cunoaștere și utilizare a caietului tip și a instrumentelor de scris; -exerciții de diferențiere a pozițiilor (verticală/ orizontală /oblică) și a direcțiilor (stânga – dreapta, sus – jos).
IV.2. Să scrie corect semnele grafice:	<ul style="list-style-type: none"> -exerciții de desenare/ hașurare/ colorare a unor forme și figuri date; -scrierea elementelor grafice (după model) pe caietul tip respectând poziția corectă necesară în scriere, așezarea în pagină.
IV.3. Să-și însușească scrierea literelor mari și mici ale alfabetului, scrierea silabelor și a cuvintelor:	<ul style="list-style-type: none"> -exerciții de scriere corectă a literelor de mână, mari și mici, învățate în ora de citire; -exerciții de scriere a silabelor și cuvintelor cu literele învățate; -exerciții – joc / jocuri didactice pentru: <ul style="list-style-type: none"> a) identificarea literelor; b) alcătuirea de silabe; c) completarea unor cuvinte lacunare; d) despărțirea cuvintelor în silabe; -exerciții de copiere și transcriere (litere, silabe, cuvinte); -exerciții de dictare de cuvinte foarte cunoscute.
IV.4. Să scrie corect silabe și grupuri de litere:	<ul style="list-style-type: none"> -exerciții de scriere corectă a grupurilor de litere, mici și mari, de mână; -exerciții de scriere a silabelor / cuvintelor care conțin grupurile de litere învățate, în poziție inițială, mediană și finală; -despărțirea cuvintelor în silabe, oral și scris, (după posibilitățile elevului); -exerciții/ jocuri de identificare , completare și scriere a cuvintelor care conțin grupurile de litere.
IV.5. Să exerseze scrierea corectă, lizibilă și îngrijită a unor propoziții și texte mici, cu respectarea ortografiei și punctuației la nivel de propoziție:	<ul style="list-style-type: none"> -exerciții de copiere/ transcriere a unor propoziții; -exerciții de copiere/ transcriere a unor texte scurte, cu încadrarea corectă pe spațiu și în pagină; -respectarea și exersarea punctuației învățate (punctul, virgula, semnul întrebării, semnul exclamării), cât și a ortografiei (scrierea cu majusculă).

C. CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII:

I. RECEPTARE MESAJULUI ORAL (clasele I – IV)

- Jocuri pentru dezvoltarea auzului fonematic și a atenției auditive;
- Mesaje orale scurte : ascultare/ percepere/ înțelegere/ reproducere;
- Sensul cuvintelor în funcție de un context dat.

II.EXPRIMAREA ORALĂ ȘI COMUNICAREA INDEPENDENTĂ:

a) Noțiuni de vocabular – cuvinte noțiuni:

- Obiecte și ființe din mediul ambiant:

Pentru clasele I – II:

-obiectele școlarului;	-mobiliierul clasei;
-obiecte de igienă personală;	-obiecte specifice fiecărei camere
-obiecte de îmbrăcăminte și încălțăminte;	dintr-o locuință (principalele);
-legume – fructe;	-alimente, dulciuri, băuturi răcoritoare;
-animale, păsări din țara noastră;	-jucării;
-mijloace de transport (pe uscat , pe apă);	-reguli elementare de circulație;
-flori cunoscute de elevi;	-anotimpurile anului (denumire, caracte-
-meserii, ocupații (învățător/învățătoare,	ristici);
profesor/profesoară, medic / doctor,	-membrii familiei;
croitor, bucătar, portar, femeie de serviciu,	-ființe și lucruri (denumire și grupare,
frizer, coafeză etc);	identificare de însușiri);
-acțiuni (clasa I – identificare, clasa a IIa –identificare și ordonare).	

Pentru clasele III – IV:

-obiectele școlarului;	-mobiliierul clasei;
-obiecte de igienă personală;	-obiecte specifice fiecărei camere
-obiecte de îmbrăcăminte și încălțăminte;	dintr-o locuință;
(în funcție de sezon, vârstă, sex);	-legume, zarzavaturi, fructe;
-alimente, dulciuri, băuturi răcoritoare;	-animale, păsări din țara noastră și din ;
-jucării;	alte regiuni;
-mijloace de transport (pe uscat , pe apă);	-reguli elementare de circulație;
-diferite categorii de flori cunoscute	-anotimpurile anului (denumire, caracte-
de elevi: flori de cameră, flori exotice,	ristici, activități specifice);
flori de grădină etc;	-meserii, ocupații (învățător/învățătoare,
-membrii familiei și grade de rudenie;	profesor/profesoară, medic/ doctor,
-ființe, lucruri și fenomene ale naturii	croitor, bucătar, portar, femeie de servi-
(denumire și grupare, identificare de	ciu, frizer, coafeză, șofer, taxator, zidar,
însușiri);	zugrav, vânzător etc;
-acțiuni (identificare și ordonare);	-stări sufletești (identificare , denumire).

b) Dialogul

Pentru clasele I – II:

- Dialogul – convorbirea dintre două persoane;
- Dialog dirijat cu persoane diferite;
- Participarea la realizarea unor situații de comunicare dialogată despre viața de școlar, despre familie, despre participarea elevilor la joc (în calitate de vorbitor și ascultător).

Pentru clasele III – IV:

- Dialogul – convorbirea dintre două sau mai multe persoane;
- Formule elementare de inițiere și încheiere a dialogului;
- Participarea la realizarea unor situații de comunicare dialogată pe teme cunoscute: viața de școlar și de familie, despre mediul înconjurător (în calitate de vorbitor și ascultător);
- Dialoguri / jocuri cu marionete pentru crearea unor situații de comunicare dialogată (în calitate de vorbitor / ascultător).

c) Exprimarea orală:

Pentru clasele I – II:

- Declinarea identității (numele și prenumele, vârsta, școala unde învață / clasa);
- Numele cadrelor didactice cu care lucrează la clasă; numele colegilor de clasă;
- Formule politicoase de adresare (domnul/ doamna, vă rog, mulțumesc);
- Formularea orală de propoziții simple / dezvoltate, după imagini /ca răspunsuri la întrebări, pe teme cunoscute (ființe, obiecte, personaje din povești și întâmplări din viața personală);
- Memorarea de proverbe, ghicitori;
- Discuții libere despre jocuri/ jucării/ desene animate /animale, cumpărături etc;
- Povestirea de fapte și întâmplări proprii.

Pentru clasele III – IV:

- Declinarea identității (numele și prenumele, vârsta, școala unde învață/ clasa, numele părinților și domiciliul);
- Numele cadrelor didactice de la clasă; al colegilor și a altor persoane cunoscute (director, psiholog, asistent social etc);
- Formule de adresare și de politețe – aplicații;
- Formularea de întrebări și răspunsuri pe teme din viața cotidiană;
- Pronunțarea / alcătuirea corectă a propozițiilor enunțative și interogative după model (fără terminologie științifică);
- Memorarea de proverbe, ghicitori, scurte poezii pentru copii;
- Discuții libere cu redarea experienței proprii (“Cum se îngrijește o plantă / un animal”; “Cum o ajut pe mama la treburile casei” etc);
- Povestirea de fapte și întâmplări proprii, din mediul înconjurător, povestirea unor basme/povești de mică întindere;
- Participarea la jocuri de rol pe teme cunoscute din viața reală.

III.ÎNVĂȚAREA ACTULUI LEXIC ȘI GRAFIC:

Pentru clasele I – II:

- Unitățile lingvistice - sunet, silabă, cuvânt, propoziție;
- Noțiunea de carte , caiet. Orientarea în spațiul restrâns al paginii;
- Pregătirea pentru procesul scrierii:
 - a)însușirea poziției corecte la scris;
 - b)determinarea lateralității;
 - c)exersarea musculaturii fine a mâinilor;
 - d)utilizarea instrumentelor de scris (creion negru/ colorat, carioca, stilou, pix, cretă albă, colorată)
 - e)diferențierea pozițiilor și a direcțiilor: verticală/ orizontală/ oblică; stânga – dreapta; sus – jos;
- Semnele grafice: punctul, linia verticală, linia orizontală, linia oblică, gruparea de linii, ovalul, semiovalul, zala, biciul, nodulețul;
- Sunetele și literele alfabetului (de tipar și de mână, mari și mici)
 - vocalele: a, e, i, o, u ă, â, î și consoanele:t, p, c, m, f, s, l,n, ș, b, v, z;
 - consolidarea vocalelor și consoanele: d, r, j, ț, g, h, x, k. (clasa I și a IIa)***
- Correspondența fonem – grafem, literă de tipar, literă de mână;
- Despărțirea cuvintelor în silabe;
- Exerciții de pronunțare, citire corectă și în ritm propriu a literelor, silabelor, cuvintelor (mono- și bisilabice);
- Silabe, cuvinte (mono-, bi-, trisilabice), propoziții simple cu literele învățate - citire și scriere corectă;
- Ortografia și punctuația la nivel de propoziție (scrierea cu majusculă, semnele de punctuație);

-Exerciții de citire și scriere corectă, lizibilă, îngrijită de propoziții și texte scurte, după copiere, transcriere, cu următoarele teme:

- familia, școala, deprinderi igienico – sanitare; deprinderi de auto-servire, curățenie/ sănătate;
- mijloace de transport, reguli de comportament; orașul, satul; anotimpuri, viața plantelor, viața animalelor; deprinderi moral – civice.

*** *Alfabetul va fi predat integral în clasele I – II doar pentru elevii cu deficiență mintală ușoară. Pentru elevii cu deficiență mintală moderată el va fi predat în clasele I – III.*

Pentru clasele III – IV:

- Unitățile lingvistice - sunet, silabă, cuvânt, propoziție;
- Folosirea corectă, păstrarea cărților și a caietelor;
- Însușirea poziției corecte la scriere, utilizarea corespunzătoare a instrumentelor de scris;
- Sunetele și literele alfabetului (de tipar și de mână, mari și mici)
 - consolidarea alfabetului și grupurile de litere ce-ci, ge-gi, che-chi, ghe-ghi;
- Correspondența fonem – grafem, literă de tipar, literă de mână;
- Despărțirea cuvintelor în silabe;
- Exerciții de pronunțare, citire corectă și în ritm propriu a literelor, silabelor, cuvintelor (mono- și bisilabice);
- Silabe, cuvinte (mono-, bi-, trisilabice), propoziții simple cu literele învățate - citire și scriere corectă;
- Ortografia și punctuația la nivel de propoziție (scrierea cu majusculă, semnele de punctuație);
- Exerciții de citire și scriere corectă, lizibilă, îngrijită de propoziții și texte scurte, după copiere, transcriere, cu următoarele teme:
 - familia, școala, deprinderi igienico – sanitare; deprinderi de auto-servire, curățenie/ sănătate;
 - mijloace de transport, reguli de comportament; orașul, satul; anotimpuri, viața plantelor, viața animalelor; deprinderi moral – civice.

Notă: *La clasele III, IV unele conținuturi sunt o extindere și dezvoltare a temelor realizate în clasele anterioare.*

D.COMPETENȚE:

<i>OBIECTIVE DE REFERINȚĂ</i>	<i>COMPETENȚE</i>
I. FORMAREA, EXERSAREA ȘI DEZ-VOLTAREA ABILITĂȚI-LOR DE RECEPTARE A MESAJULUI ORAL	C.1.Ascultă și reproduce corect o comunicare (fapt de viață, întâmplare) C.2.Înțelege sensul cuvintelor în funcție de context.
II. FORMAREA, EXERSAREA ȘI DEZ-VOLTAREA ABILITĂȚILOR DE EX-PRIMARE ORALĂ ȘI COMUNICARE INDEPENDENTĂ	C.1.Formează oral propoziții simple: după imagini / ca răspuns la întrebări. C.2.Povestește după o imagine sau un șir de 3-5 ilustrații, cu sprijinul profesorului. C.3.Cunoaște și denumește noțiuni integratoare: obiectele școlarului; mobilierul clasei; obiecte de igienă personală; obiectele dintr-o locuință, obiecte de îmbrăcăminte, fructe și legume, animale domestice și sălbatice, păsări, jucării, dulciuri și băuturi răcoritoare, alimente cunoscute, mijloace de transport, flori cunoscute. C.4.Recunoaște, după imagini, anotimpurile anului și activitățile specifice pe care le fac oamenii. C.5.Recunoaște, după imagini, meserii și ocupații. C.6.Denumește și grupează corect: ființe și lucruri, fenomene ale naturii. C.7.Denumește acțiuni și însușiri ale ființelor și lucrurilor. C.8 Formulează oral, după model, propoziții enunțiative, exclamative, interogative. C.9.Utilizează formule corecte de exprimare orală. C.10.Formulează și pronunță corect, după model, propoziții enunțiative, interogative, exclamative, din trei cuvinte. C.11. Povestește cu sprijin sau răspunzând la întrebări fapte/ întâmplări proprii sau din mediul înconjurător / povești de mică întindere. C.12.Participă la jocuri de rol pe teme cunoscute din viața reală : școală, familie, ziua de naștere, vacanță și petrecerea ei, sărbători religioase, meserii etc. C.13.Participă verbal și / sau nonverbal la simularea unor diverse situații de comunicare. C.14.Memorează scurte poezii pentru copii (o strofă), proverbe și ghicitori. C.15.Realizează dialoguri sau jocuri folosind marionetele pentru crearea unor situații de comunicare dialogată.

<i>OBIECTIVE DE REFERINȚĂ</i>	<i>COMPETENȚE</i>
III. AUTOMATIZAREA ȘI DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE CITIRE CORECTĂ, ÎN RITM PROPRIU A CUVINTELOR, PROPOZIȚIILOR, TEXTELOR SIMPLE	C.1.Pronunță clar, corect cuvinte și propoziții. C.2.Identifică grafemele de tipar și de mână, mari și mici învățate (alfabetul). C.3.Identifică și scrie grupurile de litere: ce – ci, ge – gi, che – chi, ghe – ghi. C.4.Citește în ritm propriu cuvinte, propoziții, text scurt.
IV.FORMAREA ABILITĂȚILOR DE SCRIERE CORECTĂ ȘI LIZIBILĂ A SILABELOR, CUVINTELOR , PROPOZIȚIILOR ȘI TEXTELOR SCURTE	C.1.Scrie corect, lizibil și îngrijit un text după copiere, transcriere (format doar din patru sau cinci propoziții). C.2.Scrie, după dictare, cuvinte cunoscute.

BIBLIOGRAFIE:

- Asociația RENINCO România –*Curriculum pentru copiii cu deficiențe(dizabilități) severe și profunde*, iunie 2001;
- Asociația RENINCO România –*Ghid de predare – învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale*, 2001;
- Mușu Ionel (coordonator),*Programe școlare pentru clasele I – IV, școala specială pentru elevii cu handicap mintal*, S.C.Tipocart Brașovia S.A., București, 1992;
- Mușu Ionel, Taflan Aurel (coordonatori), *Terapie educațională integrată*, Ed.PROHUMANITATE, București,1997;
- Păunescu Constantin, Kostyak Carmen, Mușu Ionel, Lupu Florica, *Metodologia învățării limbii române în școala ajutătoare*, E.D.P., București, 1982;
- Radu Gheorghe, *Psihopedagogia dezvoltării școlarilor cu handicap*, E.D.P.,București, 1999.